

Belasting en schenking

Als u een behoorlijke som geld krijgt van iemand of een voorwerp dat veel waard is, dan moet u soms belasting betalen: het schenkingsrecht. Of u belasting moet betalen en hoeveel dat is, hangt onder meer af van de waarde van het geschenk. Andersom geldt: als u geld of iets waardevols schenkt, kunt u dit in sommige gevallen als gift aftrekken.

In deze brochure kunt u lezen wat het schenkingsrecht voor u inhoudt.

1 Voor wie is deze brochure?

Deze brochure is bestemd voor:

- iemand die een schenking krijgt (zie paragraaf 1.1)
- iemand die een schenking doet (zie paragraaf 1.2)

De bedragen in deze brochure gelden voor 2009.

1.1 Iemand die een schenking krijgt

Deze brochure is niet op u van toepassing als u af en toe een klein geschenk van iemand krijgt. U krijgt dus niet met schenkingsrecht te maken als u bijvoorbeeld een verjaardagscadeautje krijgt.

U hoeft pas schenkingsrecht te betalen als u in een periode van één jaar méér dan € 2.734 krijgt geschonken door dezelfde persoon of hetzelfde echtpaar. Als de schenking van uw ouder(s) komt, is het bedrag hoger. Uw ouders mogen u jaarlijks € 4.556 belastingvrij schenken. Tussen uw 18de en uw 35ste verjaardag mag u zelfs eenmalig € 22.760 belastingvrij van uw ouders ontvangen. Zie ook de wegwijzer schenkingsrecht op bladzijde 12 en 13 en de toelichting daarop in hoofdstuk 3.

Het is niet altijd duidelijk wat een schenking nu precies is. In paragraaf 1.3 kunt u lezen wat de Belastingdienst onder een schenking verstaat.

In hoofdstuk 3 van deze brochure kunt u lezen tot welke bedragen u schenkingen kunt krijgen zonder schenkingsrecht te hoeven betalen. Als u schenkingsrecht moet betalen,

kunt u, ook in hoofdstuk 3, lezen hoeveel u moet betalen. U moet dan aangifte doen. In hoofdstuk 6 kunt u lezen hoe u aangifte doet en hoe u schenkingsrecht betaalt.

1.2 Iemand die een schenking doet

Schenkingsrecht moet worden betaald door de verkrijger. Toch zal ook de schenker vaak geïnteresseerd zijn in de vraag of en hoeveel de verkrijger moet betalen. Een antwoord op deze vraag vindt u in de hoofdstukken 2 en 3 van deze brochure.

U kunt om verschillende redenen een schenking doen. U wilt bijvoorbeeld voorkomen dat uw erfgenamen later veel successierecht moeten betalen, als zij uw vermogen erven. De reden kan ook zijn dat u het betalen van veel inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen wilt vermijden. Hoofdstuk 4 gaat in op enkele mogelijkheden die de wet biedt voor een gunstige overgang van uw vermogen.

Als u een schenking doet, moet u zich aan bepaalde regels houden. Anders loopt u het risico dat de schenking ongeldig is. Dat kan nadelig zijn voor zowel de schenker als de verkrijger. In hoofdstuk 5 leest u meer over deze regels.

De schenker moet, net als de verkrijger, aangifte doen van de schenking. Hoofdstuk 6 gaat over het doen van aangifte en het betalen van schenkingsrecht.

1.3 Wat is een schenking?

Wat verstaat de Belastingdienst nu precies onder een schenking? De Belastingdienst spreekt van een schenking als de ene partij, de schenker, ten koste van zijn eigen vermogen de andere partij, de begiftigde, uit vrijgevigheid verrijkt.

Een schenker kan iemand ook op een andere wijze bevoordelen dan door het geven van geld of goederen. Hij kan bijvoorbeeld aan iemand zijn huis verkopen voor minder dan de marktwaarde. Hij schenkt dan eigenlijk een deel van de waarde van het huis. Ook dit is voor de Belastingdienst een schenking.

Een ander voorbeeld van bevoordeling uit vrijgevigheid is de lening tegen gunstige voorwaarden. Bij dergelijke renteloze leningen, of leningen tegen een rente lager dan de marktrente, wordt de rente geschonken aan degene die leent. De schenking bestaat hier dus uit de rente die niet wordt gevraagd.

Deze brochure vermeldt niet alle vormen van schenkingen. U kunt meer informatie krijgen bij uw belastingkantoor. Ook een notaris of een belastingadviseur kan u er meer informatie over geven.

Let op!

Waar in deze brochure wordt gesproken over een schenking wordt ook bedoeld een gift of andere bevoordeling.

2 U krijgt een schenking

Of u over een schenking belasting moet betalen, hangt af van de waarde van de schenking en uw relatie tot de schenker. Als u de wegwijzer in paragraaf 3.1, op bladzijde 12 en 13 doorloopt, kunt u vaststellen tot welk bedrag u belastingvrij een schenking mag ontvangen.

Als u wel schenkingsrecht moet betalen, vindt u in de wegwijzer de tariefgroep die op u van toepassing is. In de tarieventabellen in paragraaf 3.3, op bladzijde 18, vindt u vervolgens het percentage aan schenkingsrecht.

Voordat u naar de wegwijzer en de tarieventabellen gaat, moet u een paar vragen beantwoorden. Met behulp van deze vragen kunt u bepalen of er met uw schenking misschien iets bijzonders aan de hand is.

2.1 Woont de schenker in Nederland?

U betaalt alleen schenkingsrecht als de schenker op het moment van de schenking in Nederland woont.

Let op!

Voor het schenkingsrecht woont de schenker ook in Nederland als:

- *hij een Nederlander is die nog géén tien jaar buiten Nederland woont*
- *hij een buitenlander is die in Nederland woonde en nog geen vol jaar uit Nederland weg is*

In bijzondere gevallen kan ook belasting worden geheven als de schenker op het moment van de schenking buiten Nederland woonde. Dit is bijvoorbeeld het geval als hij een in Nederland gelegen onroerende zaak schenkt. Over de waarde daarvan wordt, ongeacht waar de verkrijger woont, een belasting geheven die vergelijkbaar is met het schenkingsrecht, het zogenoemde recht van overgang. Het tarief hiervoor is gelijk aan dat van het schenkingsrecht, maar er gelden voor de verkrijgers geen vrijstellingen. Als de schenker in het buitenland woont, kan de verkrijger in bepaalde gevallen kiezen voor heffing op grond van het recht van schenking in plaats van het recht van overgang. De notaris en de Belastingdienst/Limburg/kantoor Buitenland in Heerlen kunnen u informeren over de voorwaarden en de voordelen van deze keuze.

Als de schenker en/of de verkrijger in het buitenland wonen, is het belangrijk contact op te nemen met een notaris of met het bovengenoemde kantoor Buitenland in Heerlen. Het kan namelijk zijn dat u ook in het buitenland schenkingsrecht moet betalen.

De Belastingdienst of de notaris kunnen u informeren over mogelijkheden om het betalen van 'dubbele' belasting te voorkomen.

2.2 Wordt de schenking gedaan omdat er een morele verplichting bestaat?

Een schenking is een bevoordeling uit vrijgevigheid. Het maakt niet uit wat de reden is van de vrijgevigheid.

Het kan ook voorkomen dat de schenker iemand iets schenkt omdat hij zich daartoe moreel verplicht voelt. De nakoming van de morele verplichting die de schenker tegenover de verkrijger heeft, kan door beiden als zeer dringend worden ervaren. Zo dringend dat de verkrijger de nakoming mag beschouwen als een hem toekomende prestatie (ook al is de prestatie niet door tussenkomst van een rechter afdwingbaar). De wet noemt dit het nakomen van een natuurlijke verbintenis en stelt zo'n schenking vrij van schenkingsrecht. In de aangifte schenkingsrecht kan in dat geval een beroep worden gedaan op deze vrijstelling.

Voorbeeld van een schenking ter nakoming van een natuurlijke verbintenis

Iemand heeft een levensverzekering afgesloten en zijn broer A als begunstigde opgegeven aan de verzekeringsmaatschappij. Bij het opmaken van de polis wordt een fout gemaakt, broer B wordt als begunstigde opgenomen. Deze fout wordt pas ontdekt bij het uitkeren van de polis. Broer B als formeel begunstigde schenkt dan de uitkering aan A, degene die de verzekeringnemer op het oog had. Deze schenking is vrijgesteld van schenkingsrecht.

2.3 Betaalt u inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen over de schenking?

U hoeft geen schenkingsrecht te betalen als u over de schenking ook al inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen betaalt. Dit kan het geval zijn als u een schenking ontvangt die nauw samenhangt met uw dienstbetrekking.

2.4 Is de schenking afkomstig van een kerkelijke, levensbeschouwelijke, liefdadige, culturele, wetenschappelijke of het algemeen nut beogende instelling?

U betaalt geen schenkingsrecht als de schenking is gedaan door een dergelijke instelling overeenkomstig haar statuten of reglementen.

Zie ook de wegwijzer op bladzijde 12 en 13 en punt 3 in paragraaf 3.2.

2.5 Wordt de schenking gedaan zodat de verkrijger zijn schulden kan voldoen?

Er wordt geen schenkingsrecht geheven over een schenking die wordt gedaan om iemand die zijn schulden niet kan betalen, daartoe in staat te stellen. Het moet gaan om schulden die de schuldenaar niet zou kunnen voldoen als hij al zijn bezittingen zou verkopen. Ook is van belang of die schulden op korte termijn opeisbaar zijn of om een dringende reden betaald moeten worden.

2.6 Wat is de waarde van de schenking?

Om te bepalen of, en hoeveel schenkingsrecht u moet betalen, moet u weten wat de waarde van de schenking is. De waarde van de schenking bepaalt namelijk de hoogte van het schenkingsrecht. Hoe bepaalt u de waarde van de schenking?

Bij schenking van geld

De waarde van een geschonken geldbedrag is de hoogte van dat geldbedrag op het moment van schenking.

Bij schenking van zaken

De waarde van geschonken zaken is de waarde die deze zaken zouden hebben als u die op het moment van de schenking aan de meest biedende zou verkopen. U kunt de zaken laten taxeren als u niet weet wat de waarde is.

Bij andere vormen van schenking

Als de schenking niet bestaat uit geld of zaken, is er sprake van een andere vorm van bevoordeling van de verkrijger. Het gaat dan bijvoorbeeld om verkoop van onroerende zaken onder de marktwaarde of om leningen tegen gunstige voorwaarden. Ook kan het gaan om een recht van vruchtgebruik of een recht op een periodieke uitkering. Het bepalen van de waarde van deze schenkingen kan moeilijk zijn. De Belastingdienst kan u hierover meer informatie geven.

2.7 Zijn er lasten aan de schenking verbonden?

Het kan voorkomen dat er aan een schenking 'lasten' zijn verbonden. De schenker heeft de verkrijger dan verplicht om een deel van de schenking op een bepaalde wijze te besteden. De schenker kan de verkrijger ook vragen een bezitting van de verkrijger aan een derde te geven. Als dit bij uw schenking niet het geval is, kunt u doorlezen bij paragraaf 2.8.

Als er aan uw schenking lasten verbonden zijn, moet u bepalen wat de nettoverkrijging is. De nettoverkrijging is de waarde van de schenking die de verkrijger voor zichzelf overhoudt, nadat de waarde van de lasten van de schenking is afgetrokken. Het schenkingsrecht wordt geheven over de nettoverkrijging.

Voorbeeld

De schenker schenkt een huis waarvan de hypotheek nog niet helemaal is afgelost. De verkrijger wordt opgedragen de resterende hypotheek over te nemen. De nettoverkrijging is in dit geval de waarde van het huis min het bedrag van de hypotheek dat hij nog moet aflossen.

Als het voldoen van de lasten in het voordeel is van een aanwijsbare derde of aanwijsbare derden, moet u de waarde van dit voordeel niet tot uw verkrijging rekenen. De nettoverkrijging is in dit geval dus de waarde van de totale schenking min de waarde van de lasten. Derden die het voordeel van de last genieten, moeten over dat voordeel schenkingsrecht betalen.

Voorbeeld

De schenker schenkt een schilderij en bepaalt dat de verkrijger van het schilderij een bepaald bedrag aan geld moet afstaan aan een met name genoemde derde.

De nettoverkrijging van de verkrijger van het schilderij is de waarde van het schilderij min het afgestane geldbedrag.

De derde moet over de verkrijging van het geldbedrag schenkingsrecht betalen.

Als de last niet in het voordeel is van de schenker of een aanwijsbare derde of aanwijsbare derden, kunt u de last niet van de schenking aftrekken. De nettoverkrijging bestaat in dit geval uit de hele schenking.

Voorbeeld

De schenker schenkt een geldbedrag en bepaalt dat de verkrijger het bedrag moet besteden aan de opvang van zwerfkatten. Deze last is niet in het voordeel van de schenker of een aanwijsbare derde. In dit geval bestaat de nettoverkrijging uit het hele geldbedrag.

2.8 Onroerende zaken en schenking

Bij schenking van onroerende zaken is het schenkingsrecht in alle gevallen minimaal het tarief van de overdrachtsbelasting over de totale geschonken waarde. Dit tarief bedraagt 6%. De verkrijger moet ook 6% over zijn vrijstelling betalen. De overdrachtsbelasting, die bij verkoop gebruikelijk is, hoeft u niet te betalen. U moet immers al schenkingsrecht betalen.

Bij verkoop van onroerende zaken tegen een prijs lager dan de markt-waarde, is zowel overdrachtsbelasting als schenkingsrecht verschuldigd. Voor zover er sprake is van dubbele heffing over het geschonken bedrag, wordt de overdrachtsbelasting verrekend met het te betalen schenkingsrecht.

3 Hoeveel schenkingsrecht moet u betalen?

Om vast te stellen of u schenkingsrecht moet betalen en zo ja, hoeveel, moet u de wegwijzer op bladzijde 12 en 13 doorlopen. Vervolgens kunt u met behulp van de tarieventabellen in paragraaf 3.3 berekenen hoeveel schenkingsrecht u moet betalen.

Let op!

De bedragen gelden alleen voor schenkingen in 2009. Zij worden elk jaar aangepast.

3.1 Wegwijzer schenkingsrecht

Voordat u de wegwijzer doorloopt, is het belangrijk te weten hoe de volgende begrippen voor het schenkingsrecht zijn omschreven:

- eigen kinderen
- pleegkinderen
- gehuwden
- aanverwantschap

Eigen kinderen

Voor het schenkingsrecht zijn eigen kinderen:

- kinderen die zijn geboren tijdens het huwelijk van de beide ouders
- kinderen uit een vorig huwelijk van de echtgenoot
- kinderen van een ongehuwde moeder
- kinderen die door de vader wettelijk zijn erkend

Gewettigde en geadopteerde kinderen zijn eigen kinderen van de ouder(s) die hen hebben gewettigd of geadopteerd.

Let op!

Met huwelijk wordt ook het geregistreerd partnerschap bedoeld.

Pleegkinderen

Voor het schenkingsrecht zijn pleegkinderen kinderen die vóór hun eenentwintigste verjaardag minimaal vijf jaar uitsluitend (of nagenoeg uitsluitend) door een pleegouder zijn onderhouden en opgevoed. Ook geldt een kind als pleegkind als het in die periode is onderhouden en opgevoed door een pleegouder samen met de echtgenoot of met ten hoogste één persoon die met de pleegouder samenwoont. Zijn deze kinderen vóór hun eenentwintigste getrouwd, dan moeten zij vóór de datum van hun huwelijk minimaal vijf jaar uitsluitend (of nagenoeg uitsluitend) door een pleegouder zijn onderhouden en opgevoed.

Gehuwden

Ongehuwden kunnen zich bij de burgerlijke stand wettelijk laten registreren: het zogenoemde geregistreerd partnerschap. Geregistreeerde partners zijn gelijkgesteld met gehuwden. Onder huwelijkse voorwaarden worden dan ook partnerschapsvoorwaarden verstaan.

Met elkaar getrouwde personen zijn voor het schenkingsrecht één persoon, als zij tenminste niet van tafel en bed zijn gescheiden. Of één getrouwd persoon nu een schenking doet of dat zij beiden een schenking doen aan dezelfde persoon, die schenking wordt gezien als één schenking door beide getrouwde personen samen.

Of één getrouwd persoon nu een schenking krijgt of dat zij beiden een schenking krijgen van dezelfde persoon, beide getrouwde personen samen worden gezien als verkrijger van één schenking. Het is hierbij niet van belang of men op huwelijkse voorwaarden is getrouwd.

Aanverwantschap

Voor het schenkingsrecht is aanverwantschap gelijk aan bloedverwantschap, of u nu een schenking doet of een schenking krijgt. Dus u wordt, als u aangetrouwd familielid bent, gelijkgesteld met uw echtgenoot die bloed-verwant is. Is uw echtgenoot bijvoorbeeld kind van de schenker, dan geldt u voor het schenkingsrecht ook als kind van de schenker.

Deze regeling gaat echter alleen op:

- voor beide echtgenoten zolang het huwelijk voortduurt
- voor de overblijvende echtgenoot als het huwelijk door de dood is ontbonden

Let op!

Met echtgenoot wordt ook de geregistreeerde partner bedoeld.

Algemene vrijstelling

Met ingang van 1-1-2009 bestaat er onder voorwaarden een vrijstelling voor:

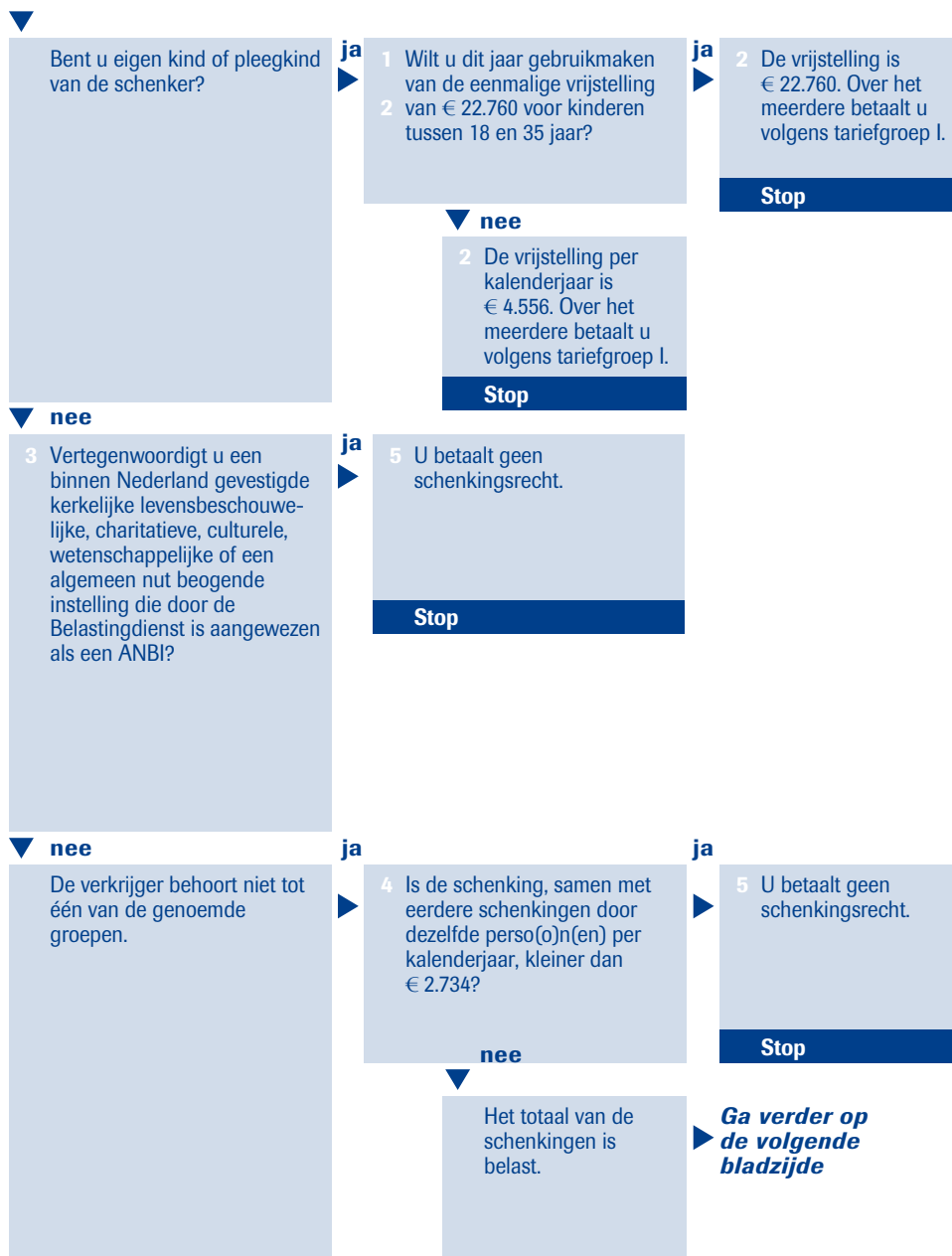
- sportorganisaties die zijn aangesloten bij een landelijke overkoepelende organisatie en niet onderworpen zijn aan de vennootschapsbelasting
- niet-commerciële buurt- of dorpshuizen

De verkrijging is alleen vrijgesteld als aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Meer informatie over de voorwaarden kunt u krijgen via de BelastingTelefoon of op www.belastingdienst.nl.

Wegwijzer

De witte cijfers verwijzen naar de bijbehorende 'Opmerkingen bij de wegwijzer' in paragraaf 3.2. De tariefgroepen staan in paragraaf 3.3.

Start

Vervolg van de vorige bladzijde

6 Bent u echtgenoot of geregistreerd partner van de schenker?	ja	9 U betaalt volgens tariefgroep I.
	nee	
7 Voert u met de schenker een tweerelatie?	ja	9 U betaalt volgens tariefgroep I.
	nee	
8 Voert u met onder meer de schenker een meerrelatie?	ja	9 U betaalt volgens tariefgroep I.
	nee	
Bent u klein- of achterkleinkind van de schenker?	ja	10 U betaalt volgens tariefgroep Ia.
	nee	
Bent u broer, zuster, ouder, grootouder of overgrootouder van de schenker?	ja	11 U betaalt volgens tariefgroep II.
	nee	
12 U betaalt volgens tariefgroep III.		

3.2 Opmerkingen bij de wegwijzer

- 1 Wat is een vrijstelling? Een vrijstelling betekent dat u over het genoemde bedrag geen schenkingsrecht hoeft te betalen. Als de schenking méér is dan het bedrag van de vrijstelling, trekt u het bedrag van de vrijstelling af van de schenking. Over de rest betaalt u schenkingsrecht.

Let op!

Als een kind meer schenkingen van zijn ouder(s) ontvangt in één kalenderjaar, wordt het schenkingsrecht gegeven over het totaal van de schenkingen min de vrijstelling voor dat kalenderjaar (zie ook paragraaf 3.1 onder Gehuwden). Dit geldt ook als die ouders gescheiden zijn.

- 2 Voor schenkingen van ouders aan kinderen is de vrijstelling € 4.556 per kalenderjaar. Als het kind 18 jaar of ouder is, kan deze jaarlijkse vrijstelling tot zijn of haar 35ste verjaardag eenmaal worden verhoogd tot € 22.760. U moet dan in de aangifte een beroep doen op deze verhoogde vrijstelling. Zodra u in enig jaar gebruik heeft gemaakt van een vrijstelling hoger dan € 4.556, kunt u niet nog eens gebruikmaken van de eenmalige verhoogde vrijstelling.

Van de eenmalige vrijstelling mag u ook gebruikmaken als het eigen kind ouder is dan 35 jaar, op voorwaarde dat de echtgenoot van het eigen kind minimaal 18 jaar is en jonger is dan 35. Voor de tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.

- 3 Met ingang van 2009 moet een kerkelijke, levensbeschouwelijke, charitatieve, culturele, wetenschappelijke of een algemeen nut beogende instelling over een verklaring beschikken dat de instelling is aangewezen als een ANBI. Of de instelling wordt aangewezen als een ANBI hangt af van haar statuten en feitelijke werkzaamheden op het moment van de schenking. U kunt de instelling vragen of zij over zo'n verklaring beschikken of op de internetsite van de Belastingdienst nagaan of voor deze instelling een verklaring is afgegeven dat deze is aangewezen als ANBI. Ook kunt u hierover bellen met de BelastingTelefoon.
- 4 Als een verkrijger meer schenkingen in één kalenderjaar van dezelfde persoon (niet zijn ouders) ontvangt, wordt het schenkingsrecht geheven over het totaal van de schenkingen voor dat kalenderjaar. Voor tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.
- 5 U betaalt geen schenkingsrecht over de hele schenking.
Uitzondering:
Als de schenking meer is dan € 2.734, maar minder dan € 6.030, dan berekent u het schenkingsrecht als volgt:
 - Bereken het verschil tussen de verkrijging en € 2.734.
 - Neem 75% van dit verschil.
- 6 Als gehuwde of geregistreerde partners worden ook beschouwd echtgenoten of geregistreerde partners die duurzaam gescheiden leven.
- 7 Wat wordt onder een tweerelatie verstaan?
Hiervan is sprake in de volgende situaties:
 - a Wanneer twee mensen elkaars fiscale partner zijn. Van een fiscaal partnerschap is sprake als u aan alle volgende voorwaarden voldoet:
 - Verkrijger en schenker hebben minimaal gedurende twee jaar onafgebroken een gemeenschappelijke huishouding gevoerd nadat zij 18 jaar zijn geworden.
 - Verkrijger en schenker hebben gedurende twee jaar voorafgaand aan de schenking op hetzelfde woonadres ingeschreven gestaan.
 - Er is een notarieel samenlevingscontract tussen verkrijger en schenker gedurende hun gemeenschappelijke huishouding van minimaal twee jaar.
 - Er mag geen sprake zijn van bloedverwantschap in de rechte lijn (zoals ouders of kinderen) tussen schenker en verkrijger.
 - De verkrijger en de schenker hebben gekozen voor fiscaal partnerschap voor de inkomstenbelasting gedurende een periode van vijf jaar voorafgaand aan de schenking.
 - b Wanneer twee mensen tot het tijdstip van de schenking gedurende minimaal vijf jaar een gemeenschappelijke huishouding hebben gevoerd. Bovendien beginnen die vijf jaar gemeenschappelijke huishouding pas te tellen na de 22ste verjaardag van de jongste (als ze toen al samenwoonden). Dit betekent dat zo'n tweerelatie alleen kan bestaan als beide personen minimaal 27 jaar oud zijn.
In de tweerelatie worden niet meegeteld kinderen jonger dan 27 jaar van een van de samenwonende partners of van hen beiden.
- 8 Wat wordt onder een meerrelatie verstaan? Voor een meerrelatie gelden dezelfde voorwaarden als voor de tweerelatie genoemd onder 7, letter b. Het gaat hier alleen niet om twee, maar om meer personen die met elkaar een gemeenschappelijke huishouding voeren.

- 9 U betaalt schenkingsrecht over het hele schenkingsbedrag.
Voor de tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.
Uitzondering:
Als de schenking meer is dan € 2.734, maar minder dan € 2.929, dan berekent u het schenkingsrecht als volgt:
- Bereken het verschil tussen de verkrijging en € 2.734.
 - Neem 75% van dit verschil.
- 10 U betaalt schenkingsrecht over het hele schenkingsbedrag.
Voor de tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.
Uitzondering:
Als de schenking meer is dan € 2.734, maar minder dan € 3.060, dan berekent u het schenkingsrecht als volgt:
- Bereken het verschil tussen de verkrijging en € 2.734.
 - Neem 75% van dit verschil.
- 11 U betaalt schenkingsrecht over het hele schenkingsbedrag. Voor de tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.
Uitzondering:
Als de schenking meer is dan € 2.734, maar minder dan € 4.184, dan berekent u het schenkingsrecht als volgt:
- Bereken het verschil tussen de verkrijging en € 2.734.
 - Neem 75% van dit verschil.
- 12 U betaalt schenkingsrecht over het hele schenkingsbedrag.
Voor de tarieven van het schenkingsrecht zie paragraaf 3.3.
Uitzondering:
Als de schenking meer is dan € 2.734, maar minder dan € 6.030, dan berekent u het schenkingsrecht als volgt:
- Bereken het verschil tussen de verkrijging en € 2.734.
 - Neem 75% van dit verschil.

3.3 Tarieventabellen voor schenkingsrecht 2009

U heeft nu met behulp van de wegwijzer bepaald hoe groot de belaste verkrijging is en welke tariefgroep u moet toepassen. Het tarief is zo opgebouwd dat u per deel van de belaste verkrijging een bepaald percentage aan schenkingsrecht moet betalen. Het percentage is, net als bij de inkomstenbelasting, bij ieder volgend deel hoger. Met de tabellen op bladzijde 18 kunt u bepalen hoeveel schenkingsrecht u moet betalen.

U gebruikt de tabellen als volgt:

- 1 Zoek de kolommen op van de tariefgroep die op de verkrijging van toepassing is.
- 2 Zoek in de twee linker kolommen de regel op waarbij de totale verkrijging ligt tussen de onder 1 en 2 genoemde bedragen.
- 3 Volg die regel tot in de kolommen van de tariefgroep die van toepassing is. Onder a vindt u het bedrag aan schenkingsrecht dat u over het onder 1 genoemde bedrag moet betalen.
- 4 Over het meerdere (dat is het verschil tussen de belaste verkrijging en het bedrag onder 1) moet u dan nog schenkingsrecht betalen naar het percentage onder b.

Gedeelte van de belaste verkrijging		tariefgroep I		tariefgroep Ia	
		1. echtgenoot		kleinkinderen en	
		2. eigen kinderen		verdere afstammelingen	
		3. onder bepaalde voorwaarden:			
		verkrijger in geval van samenwoners buiten huwelijk			
Tussen 1	en 2	a	b	a	b
€ 0	€ 22.763	€ 0	5%	€ 0	8%
€ 22.763	€ 45.519	€ 1.138	8%	€ 1.821	12,8%
€ 45.519	€ 91.026	€ 2.958	12%	€ 4.733	19,2%
€ 91.026	€ 182.042	€ 8.418	15%	€ 13.469	24%
€ 182.042	€ 364.073	€ 22.070	19%	€ 35.312	30,4%
€ 364.073	€ 910.163	€ 56.655	23%	€ 90.648	36,8%
€ 910.163	en hoger	€ 182.255	27%	€ 291.609	43,2%

Gedeelte van de belaste verkrijging		tariefgroep II		tariefgroep III	
		1. broers en zusters		alle andere verkrijgers	
		2. ouders en verdere bloedverwanten in recht opgaande lijn		(uitgezonderd bepaalde rechtspersonen)	
Tussen 1	en 2	a	b	a	b
€ 0	€ 22.763	€ 0	26%	€ 0	41%
€ 22.763	€ 45.519	€ 5.918	30%	€ 9.332	45%
€ 45.519	€ 91.026	€ 12.744	35%	€ 19.572	50%
€ 91.026	€ 182.042	€ 28.671	39%	€ 42.325	54%
€ 182.042	€ 364.073	€ 64.167	44%	€ 91.473	59%
€ 364.073	€ 910.163	€ 144.260	48%	€ 198.871	63%
€ 910.163	en hoger	€ 406.383	53%	€ 542.907	68%

Rekenvoorbeelden

Voorbeeld 1

Een vader schenkt aan zijn 30-jarige zoon in een kalenderjaar € 62.000. In de aangifte doet hij een beroep op de eenmalige vrijstelling van € 22.760. De belaste verkrijging is dan € 39.240. Deze verkrijging valt tussen € 22.763 en € 45.519. Het schenkingsrecht volgens tariefgroep 1 is:

over € 22.763	€ 1.138	
over de rest = € 16.477 à 8%	€ 1.318	
	<hr/>	+
totaal	€ 2.456	

Voorbeeld 2

Als in voorbeeld 1 geen beroep was gedaan op de eenmalige vrijstelling van € 22.760, zou de vrijstelling € 4.556 zijn en de belaste verkrijging € 57.444. Deze verkrijging valt tussen € 45.519 en € 91.026. Het schenkingsrecht volgens tariefgroep 1 is:

over € 45.519	€ 2.958	
over de rest = € 11.925 à 12%	€ 1.431	
	<hr/>	+
totaal	€ 4.389	

Voorbeeld 3

Iemand schenkt aan zijn broer een auto ter waarde van € 25.000. De belaste verkrijging valt tussen € 22.763 en € 45.519. Het schenkingsrecht is volgens tariefgroep II:

over € 22.763	€ 5.818	
over de rest = € 2.217 à 30%	€ 671	
	<hr/>	+
totaal	€ 6.489	

Voorbeeld 4

Een neef ontvangt een schenking ter waarde van € 6.807. De belaste verkrijging valt tussen € 0 en € 22.763. Het schenkingsrecht is volgens tariefgroep III:

€ 6.807 à 41%

€ 2.790

4 U doet een schenking

In de hoofdstukken 2 en 3 heeft u kunnen lezen wanneer de verkrijger schenkingsrecht moet betalen. Ook kunt u daar berekenen wat de hoogte is van het schenkingsrecht dat hij eventueel moet betalen.

In dit hoofdstuk en het volgende leest u meer over de mogelijkheden om een schenking te doen.

4.1 Schenking en inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen

Schenken (giften) aan bepaalde in Nederland gevestigde instellingen zijn onder voorwaarden aftrekbaar voor de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen. Voor giften aan in het buitenland gevestigde instellingen gelden speciale regels.

Bel voor meer informatie de BelastingTelefoon: 0800 - 0543.

Er zijn twee soorten giften:

1 Gewone giften

Gewone giften kunt u aftrekken als u ze in 2009 heeft gedaan aan de volgende in Nederland gevestigde instellingen:

- kerkelijke instellingen
- levensbeschouwelijke instellingen
- liefdadigheidsinstellingen
- culturele instellingen
- wetenschappelijke instellingen
- instellingen die het algemeen nut beogen moeten over een verklaring beschikken dat zij zijn aangewezen als ANBI zie ook par 3.2.3

Daarnaast moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- U kunt met schriftelijke stukken aantonen dat u de gift daadwerkelijk heeft gedaan, bijvoorbeeld aan de hand van bankafschriften of kwitanties.
- De uitgaven waren hoger dan een bepaald bedrag, de drempel. Alleen het bedrag boven de drempel mag u aftrekken tot een bepaald maximum.
- Er stond geen tegenprestatie tegenover de gift.

2 Periodieke giften

Periodieke giften zijn giften die u in 2009 heeft gedaan aan instellingen die hierboven zijn vermeld bij gewone giften, maar ook giften aan bepaalde verenigingen. De voorwaarden zijn:

- U heeft de gift bij een notaris laten vastleggen.
- U doet de gift in de vorm van vaste en gelijkmatige periodieke uitkeringen die uiterlijk eindigen bij overlijden.
- U doet deze gift minimaal vijf jaar achter elkaar.
- Er stond geen tegenprestatie tegenover de gift.

Voor de aftrek van periodieke giften geldt geen drempel en geen maximum.

Meer informatie over (periodieke) giften kunt u krijgen bij de BelastingTelefoon: 0800-0543.

4.2 Regels voor de schenker

De schenker hoeft geen schenkingsrecht te betalen, maar moet zich wel houden aan een aantal regels. Zo moet hij ervoor zorgen dat de schenking op de juiste wijze gedaan wordt. Ook moet de schenker, net als de verkrijger, aangifte doen van de schenking. In hoofdstuk 5 kunt u meer lezen over de regels voor een schenking. In hoofdstuk 6 krijgt u informatie over het doen van aangifte.

4.3 Schenking 'vrij van recht'

De schenker heeft de mogelijkheid 'vrij van recht' te schenken. In dat geval neemt de schenker zelf het schenkingsrecht dat de verkrijger zou moeten betalen, voor zijn rekening. Dit is dus een extra bevoordeling van de verkrijger. De totale schenking bestaat uit de waarde die de schenker wil geven plus de waarde van het schenkingsrecht dat over die schenking is verschuldigd. Het schenkingsrecht wordt geheven over de totale schenking.

4.4 Schenkingen met het oog op de toekomst

De wet geeft u de mogelijkheid om uw vermogen door schenking geleidelijk te laten overgaan op degene(n) die u daar uiteindelijk mee wilt bevoordelen. Voor uzelf kan dat een besparing betekenen op de inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen en voor uw erfgenamen op het successierecht.

Er zijn wel beperkingen aan de mogelijkheden van schenking. Wanneer u in een zorgcentrum gaat wonen of wanneer u een beroep doet op de bijstand, kan de bijstandverlenende instantie schenkingen die u heeft gedaan, terugvorderen van de verkrijgers. Zie ook paragraaf 4.7.

Om teleurstellingen te voorkomen, is het nodig dat u goed op de hoogte bent van de mogelijkheden die de wet biedt. Dit hoofdstuk gaat in op enkele situaties die veel voorkomen.

Ook leest u hier waar u in deze situaties op moet letten. In het algemeen doet u er verstandig aan om bij een schenking een notaris of een belastingadviseur te raadplegen.

4.5 Schenking van geld door ouders aan een kind

Dit is het meest voorkomende type schenking. In hoofdstuk 3 leest u welke bedragen u elk jaar belastingvrij aan uw kinderen kunt schenken. Soms komt het voor dat ouders een deel van hun vermogen aan hun kinderen willen schenken, terwijl ze zelf nog over dit vermogen willen blijven beschikken. De mogelijkheid tot schenking is dan niet uitgesloten, maar u zult zich in zo'n situatie altijd tot een notaris moeten wenden.

Let op!

Voor de schenking aan een minderjarig kind gelden twee regels:

- *De schenking moet op naam van het kind belegd worden (bijvoorbeeld door een spaarrekening op naam van het kind te openen).*
- *Als aan de schenking een last verbonden is, moet een aanvraag bij de kanton-rechter worden ingediend (zie ook paragraaf 2.7 voor lasten aan een schenking).*

4.6 Schenking van een huis door ouders aan een kind

Het komt vaak voor dat ouders al tijdens hun leven hun huis aan de kinderen willen overdragen. Het is mogelijk het huis te schenken. Het verschuldigde schenkingsrecht is dan minimaal het tarief van de overdrachtsbelasting over de waarde van het huis (zie paragraaf 2.8). Ook is het mogelijk dat de ouders in het huis blijven wonen, terwijl ze het huis aan de kinderen hebben verkocht. De ouders verkopen het huis dan onder voorbehoud van het recht van gebruik en bewoning.

De ouders moeten het huis voor een reële prijs verkopen, maar het kind kan de koopsom schuldig blijven. De ouders kunnen dit bedrag kwijtschelden in jaarlijkse termijnen die

gelijk zijn aan de jaarlijks vrijgestelde bedragen. Als het kind een reële rente betaalt, hoeft hij geen schenkingsrecht te betalen. Er is nu sprake van een echte verkoop, daarbij is wel overdrachtsbelasting verschuldigd.

Wanneer u zo'n oplossing overweegt, zult u zich altijd tot een notaris moeten wenden. Hij kan u ook vertellen wat de gevolgen zijn voor het successierecht en de inkomstenbelasting van een verkoop onder voorbehoud van een recht van gebruik en bewoning.

4.7 Schenkingen en de bijstandswet

Als u een beroep doet op de Wet werk en bijstand, mag de Sociale Dienst schenkingen die u heeft gedaan, terugvorderen van de verkrijgers. Dit kan alleen bij schenkingen die u in vijf jaar voordat u in de bijstand kwam, heeft gedaan. De schenkingen zullen niet worden teruggevorderd als u redelijkerwijs niet had kunnen weten dat u in de bijstand zou komen. Bij terugvordering wordt het schenkingsrecht dat over de schenking is betaald, op verzoek, terugbetaald aan de verkrijgers.

4.8 Schenkingen die de erfenis beïnvloeden

In deze paragraaf vindt u informatie over:

- schenkingen kort voor het overlijden (zie paragraaf 4.8.1)
- schenkingen en verdeling van de nalatenschap (zie paragraaf 4.8.2)

4.8.1 Schenkingen kort voor het overlijden

Schenkingen die door de erflater binnen 180 dagen voor het overlijden zijn gedaan, worden voor de berekening van het successierecht gezien als verkrijging uit de nalatenschap. Deze schenkingen worden opgeteld bij de eventuele overige verkrijgingen uit de nalatenschap. Het schenkingsrecht dat over deze schenkingen is betaald, kan in bepaalde gevallen worden verrekend met het successierecht. Dergelijke schenkingen worden niet gezien als verkrijgingen uit de nalatenschap als het gaat om:

- schenkingen door een ouder aan een kind, waarbij een beroep is gedaan op de voor één kalenderjaar verhoogde vrijstelling
- giften waarover bij de verkrijger inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen, loon- of dividendbelasting wordt geheven
- schenkingen die gedaan zijn om te voldoen aan een natuurlijke verbintenis

4.8.2 Schenkingen en verdeling van de nalatenschap

Het kan zijn dat schenkingen die de erflater tijdens zijn leven heeft gedaan van invloed zijn op de verdeling/verkrijging van de nalatenschap.

Meer informatie vindt u in de brochure *Belasting en erven*. Deze kunt u krijgen bij de Belastingdienst. Ook kunt u de brochure bestellen op internet. Het adres is: www.belastingdienst.nl.

4.9 Schenkingen aan musea

Schenkingen aan musea en steunstichtingen van musea zijn onder voorwaarden vrijgesteld van schenkingsrecht. De Belastingdienst/Oost-Brabant/kantoor 's-Hertogenbosch kan u meer informatie geven over de voorwaarden.

5 Regels voor de geldigheid van schenkingen

In het Burgerlijk Wetboek zijn eisen gesteld aan het doen van schenkingen. Als u iets wilt schenken, moet u zich aan deze regels houden. Anders kan de schenking ongeldig zijn.

Een schenking kan om twee redenen ongeldig zijn:

- De schenking is niet op de juiste wijze gedaan.
- De schenking is gedaan door iemand die de schenking niet had mogen doen.

5.1 Wat is de juiste wijze van schenken?

Om op de juiste wijze te schenken moet u in bepaalde gevallen een notaris inschakelen.

Een notariële akte is in de meeste situaties niet verplicht. Het is wel verstandig ervoor te zorgen dat u als schenker en verkrijger (later) kunt bewijzen dat de schenking heeft plaatsgevonden.

Een notariële akte is onder meer verplicht:

- bij schenking van onroerende zaken
- als de schenking de strekking heeft dat zij pas na het overlijden van de schenker effect heeft

6 Schenkingsrecht: aangifte doen en betalen

6.1 In welke gevallen moet u aangifte doen?

U moet zelf aangifte doen bij de Belastingdienst over schenkingen die u krijgt. Aangifte hoeft u alleen te doen als de waarde van de schenking boven de vrijstelling komt (in hoofdstuk 3 kunt u nagaan wat uw vrijstelling is) of als een aangiftebiljet is uitgereikt. Een aangiftebiljet kunt u aanvragen bij de BelastingTelefoon of downloaden van de internetsite van de Belastingdienst.

Let op!

Bij gebruik van de eenmalige vrijstelling voor schenkingen aan kinderen moet u altijd aangifte doen.

Meer informatie over schenkingen aan kinderen vindt u in paragraaf 3.2 (punt 2).

Als u ondernemingsvermogen heeft verkregen, kunt u voor het verschuldigde schenkingsrecht onder bepaalde voorwaarden bij uw aangifte vragen om toepassing van een speciale betalingsregeling en een verzoek doen om toepassing van de voorwaardelijke vrijstelling op grond van de Bedrijfs Opvolgings Regeling.

Hiervoor is een afzonderlijke brochure verkrijgbaar bij de BelastingTelefoon of te downloaden van de internetsite van de Belastingdienst.

6.2 Wie moet aangifte doen?

De verkrijger van een schenking moet aangifte doen, zie paragraaf 6.1. De schenker moet ook aangifte doen, maar alleen als de Belastingdienst hem een aangiftebiljet heeft uitgereikt.

De schenker en de verkrijger kunnen ook samen aangifte doen op hetzelfde aangiftebiljet. Dit kan verstandig zijn omdat de aangifte dan als één geheel kan worden afgewikkeld.

6.3 Hoe moet u aangifte doen?

U bent niet verplicht gebruik te maken van het officiële aangiftebiljet. U mag zelf ook een aangifte opstellen, waarin u alle gegevens vermeldt die van belang zijn.

U kunt de aangifte zelf doen, maar ook kan bijvoorbeeld de notaris namens u de aangifte indienen. De aangifte moet worden gedaan bij het belastingkantoor waaronder de schenker valt.

Let op!

Als u geen aangifte doet, zal de Belastingdienst u een aangiftebiljet toesturen. U moet dan aangifte doen, anders volgt een ambtshalve aanslag. Bovendien kan de Belastingdienst een boete opleggen.

6.4 Termijn van indiening en uitstel

Het aangiftebiljet moet u indienen voor 1 maart van het jaar volgend op het jaar waarin de schenkingen zijn gedaan. Als u in een kalenderjaar meerdere schenkingen ontvangt van dezelfde schenker dan moet u deze bij elkaar optellen bij de aangifte.

U kunt uitstel van de aangifte vragen zolang de datum van indiening nog niet is verstreken. Als u meer dan € 1.134 schenkingsrecht moet betalen, kan de Belastingdienst een voorlopige aanslag opleggen.

6.5 Wanneer moet u betalen?

Het schenkingsrecht moet u binnen twee maanden na dagtekening van de aanslag betalen. Voor een betalingsregeling neemt u contact op met het belastingkantoor dat op het aanslagbiljet staat.

6.6 Bezwaar en beroep

Als u het niet eens bent met de aanslag kunt u binnen zes weken een bezwaarschrift indienen bij de Belastingdienst. Als de Belastingdienst het bezwaar afwijst, is beroep mogelijk bij de rechtbank.

6.7 Navorderingsaanslag

De Belastingdienst kan een navorderingsaanslag opleggen als de schenking groter blijkt te zijn dan aangenomen werd bij de oorspronkelijke aanslag. Tegen een navorderingsaanslag kunt u binnen zes weken een bezwaarschrift indienen bij de Belastingdienst.

6.8 Verzoek om vermindering

U kunt de Belastingdienst om vermindering vragen, als er zich een nieuwe situatie voordoet, bijvoorbeeld omdat de schenking wordt teruggevorderd. In dit geval moet u aangifte doen van deze gebeurtenis.

7 Heeft u nog vragen?

Deze brochure geeft algemene informatie over belasting en schenking.

Heeft u na het lezen hiervan nog vragen, dan kunt u bellen met de BelastingTelefoon: 0800 - 0543. De BelastingTelefoon is bereikbaar op werkdagen van maandag tot en met donderdag van 8.00 tot 20.00 uur en op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.

U kunt de Belastingdienst ook vinden op internet. Het adres is: www.belastingdienst.nl.

De informatie over schenking in deze brochure is niet uitputtend. Naast de Belastingdienst kunt u ook een notaris raadplegen. Hiervoor kunt u bellen met de Notaristelefoon: 0900 - 346 93 93 (dit nummer is niet kosteloos). De Notaristelefoon is bereikbaar van maandag tot en met vrijdag van 9.00 tot 14.00 uur.

Meer informatie vindt u ook op: www.notaris.nl

Dit is een uitgave van:

Belastingdienst

maart 2009